

Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky

Plán primární prevence

část dětský domov a internát

školní rok 2024/2025

Kapacita zařízení: 32 dětí

Aktuální počet: 30

Počet dětí s nařízenou ústavní výchovou: 27

Počet dětí s uzavřenou smlouvou o dobrovolném pobytu (mladí dospělí nad 18 let): 3

Počet dětí na internátě (pobyt od pondělí do pátku): 0

Celkový počet pedagogických pracovníků: 8

Asistent pedagoga: 2

Školní psycholog: 1

Dětský domov je tvořen čtyřmi rodinnými skupinami. V každé z nich se v péči o děti střídají 2 kmenové tety/strýci - vychovatelky/vychovatel. Děti z DD navštěvují MŠ a ZŠ ve Val. Kloboukách, ZŠ a PrŠ ve Smolině, jedna dívka studuje na CARITAS VOŠ sociální Olomouc. Tři děti dochází prvním rokem na SOU Valašské Klobouky.

Součástí zařízení je také internát, v němž nejsou ubytováni aktuálně žádní žáci DD, ZŠ a PrŠ Valašské Klobouky.

Cílovými skupinami našeho Plánu primární prevence jsou:

Děti

- Základním principem i naší strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Cílem našeho Plánu primární prevence je zabránit výskytu rizikového chování nebo ho co nejvíce omezit.

Rodiče

- V rámci našich reálných možností působit na rodiče v oblasti udržování pozitivních rodinných vazeb s jejich dětmi, jimž byla nařízena ústavní výchova.
- Informovat rodiče o případných projevech rizikového chování jejich dětí.
- V rámci možností vytvářet podmínky pro participaci rodičů na výchově a rozvoji jejich dětí, jimž byla nařízena ústavní výchova.

Pedagogové

Aktivity v rámci osvěty a DVPP:

- Individuální práce s odbornou literaturou a dalšími médii.
- Individuální účast na on-line seminářích, webinářích.
- Společná účast na odborných seminářích pro pracovníky našeho zařízení.
- Výměna zkušeností - odkazy na odborné a tematické články a texty.
- Spolupráce s třídními učiteli.
- Spolupráce s dětským kurátorem, sociálními pracovníci.
- Spolupráce s klinickým psychologem.
- Spolupráce se školním psychologem.

Preventivní aktivity pro děti z dětského domova

Plán primární prevence pro nás (i obecně) znamená soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí a podobně. V letošním Plánu primární prevence budeme využívat i služeb našeho školního psychologa a spolupracovat s ním na předcházení i řešení případných problémů.

V oblasti primární prevence se v části **DĚTSKÝ DOMOV a INTERNÁT**, v souvislosti s charakterem našeho zařízení a jeho hlavní cílovou skupinou, se dlouhodobě zaměřuje především na různé formy NESPECIFICKÉ PRIMÁRNÍ PREVENCE, v nichž se nenásilnou a přirozenou cestou řeší formování pozitivních mezilidských vztahů, prevence šikany, zneužívání návykových látek, aktivní využívání volného času, získávání kompetencí v sociální oblasti a příprava dětí na život po odchodu z dětského domova.

K podpoře našeho snažení jsme instalovali na chodbě dětského domova dne 4. dubna 2016 **SCHRÁNKU DŮVĚRY**, kterou pravidelně nejméně jedenkrát za dva dny kontroluje pracovník zodpovědný za primární prevenci. Získané materiály jsou předávány k řešení řediteli zařízení Mgr. Josefovi Fuskovi.

Náš preventivní program vychází z platných pokynů MŠMT a hlavně z aktuální situace a potřeb dětí našeho dětského domova. Všechny činnosti a akce jsou jednoznačně přizpůsobeny věkovým zvláštnostem, fyzickým i psychickým možnostem a schopnostem dětí, o něž pečujeme.

ZÁKLADNÍ DRUHY, CÍLE A HLAVNÍ ÚKOLY V OBLASTI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ:

Agresivní chování

Závislostní chování

Prekriminální chování

Sexuálně rizikové chování

Poruchy příjmu potravy

Rasismus a xenofobie

Sekty

Rizikové sporty

1. Na základě vyhodnocení uplynulého období a zjištěných problémů bychom se v tomto školním roce chtěli zaměřit na pokračování a udržení pravidelných kontaktů se Základní školou Valašské Klobouky (navštěvuje ji zhruba 50 % našich dětí). Zejména bychom chtěli společně řešit problematiku

- rasismu a xenofobie
- chování s prvky šikany (urážky, zesměšňování, ponižování, vyhrožování)

ÚKOLY:

- Vypracování základní strategie při řešení vzniklých problémů.
- Vytvořit plán společných aktivit a postupů.
- Seznámení všech pracovníků obou zařízení s Plánem společných aktivit a postupů.

2. V našem zařízení se budeme aktuálně věnovat primární prevenci s důrazem na osvětu a prevenci v oblasti:

- osvěta a prevence zneužívání energetických nápojů
- sebepoškozování
- fyzická a slovní agresivita
- bezpečný a zdravý pohyb na internetu a sociálních sítích
- sexuálně rizikové chování

ÚKOLY:

- v návaznosti na školní RVP pokračovat v upevňování povědomí dětí o prevenci a řešení problémů v níže uvedených oblastech, nabízet alternativy k negativním projevům
 - používání vulgarismů a nenávistných výrazů
 - zneužívání návykových látek (důraz na kouření a alkohol)
 - začlenění dětí s PAS do běžného života
 - lidské sexuality
 - kyberšikany
 - přechodu dětí do samostatného života
- vytvořit pozitivní a bezpečné prostředí pro návrat dětí z léčebných pobytů v psychiatrických nemocnicích (děti umístěny z důvodů výše uvedených problémů)
- prezentovat příklady dobré praxe v uvedené problematice formou rozhovorů a tištěných informací (instalace informativní nástěnky)
- dodržovat režim používání mobilních telefonů dětmi - na základě platného Vnitřního řádu našeho dětského domova
- seznámit zaměstnance zařízení s Plánem primární prevence

A: Nespecifická primární prevence:

(aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání)

V dětském domově i na internátě pečujeme o děti zdravé i děti se zdravotním postižením (ADHD, poruchy chování, poruchy autistického spektra, ...).

Vzhledem k charakteru našeho zařízení se tedy zaměřujeme zejména na aktivity v těchto oblastech:

01. Vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí:

- Pravidelné společné návštěvy knihovny (rozvoj čtenářské gramotnosti) – 1x měsíčně.
- Návštěvy krytého bazénu 1x za dva měsíce.
- Návštěva zájmových kroužků (ZŠ, DDM).

- Návštěvy divadelních a filmových představení.

02. Vytváření podmínek pro vznik pozitivních sociálních kontaktů, návyků a mezilidských vztahů v našem zařízení:

- Společné pobyty v přírodě (Envicentrum Vysoké Pole, chata Dubina, ...)
- Společné výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí (ZOO Lešná, zábavní park GALAXIE Zlín, ...).
- Společné turistické vycházky (Královec, Jelenovská, ...).
- Společné sportovní aktivity (plavání, kopaná, cykloturistika).
- Neformální rozhovory a setkávání - vytváření pocitu jistoty a bezpečného prostředí.
- Oslavy narozenin a svátků – společná posezení.
- Sdílení každodenních radostí i starostí (forma individuálních rozhovorů).
- Podpora vzájemných návštěv dětí (spolužáci, kamarádi) = začleňování dětí do společnosti, sociální kontakty.
- Důraz na stabilitu složení pedagogů i dětí v jednotlivých rodinkách.
- Možnost vzájemných návštěv a kontaktů mezi obyvateli jednotlivých rodinných skupin - posilování sourozeneckých vazeb
- Zajištění včasného a smysluplného řešení vznikajících problémů.
- Veřejný přístup ke kontaktům na krizové linky, ombudsmana,

03. Podpora zdravého životního stylu a všestranného psychického, fyzického a sociálního rozvoje osobnosti dítěte

a) SOCIÁLNĚ OSVĚTOVÉ AKCE A AKTIVITY:

- DEN STROMŮ – akce pro děti našeho dětského domova
- TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA - aktivní zapojení se do celostátní akce pod záštitou CHARITY České republiky
- SBĚR STARÉHO PAPÍRU - akce našeho DD ve spolupráci s obyvateli Smoliny
- UKLIĎME SVĚT! UKLIĎME ČESKO! - aktivní zapojení se do celosvětové akce, úklid blízkého i vzdálenějšího okolí DD
- NOC S ANDERSENEM - akce pro děti našeho dětského domova ve spolupráci s městskou knihovnou
- DEN ZEMĚ – akce pro děti z našeho dětského domova

- VÍKENDOVÝ POBYT NA FARMĚ - akce pro děti našeho dětského domova

b) UCHOVÁVÁNÍ TRADIC NAŠEHO KRAJE:

- NAKLÁDÁNÍ ZELÍ - akce pro děti našeho dětského domova, připomínka tradic našeho kraje
- ZPRACOVÁNÍ VLASTNÍHO VYPĚSTOVANÉHO OVOCE - akce pro děti našeho dětského domova, připomínka tradic našeho kraje
- STAVĚNÍ A KÁCENÍ MÁJKY - akce pro děti našeho dětského domova, připomínka tradic našeho kraje
- SLET ČARODĚJNIC A ČARODĚJNÍKŮ - akce pro děti z našeho dětského domova
- VYNÁŠENÍ MORENY - akce pro děti našeho dětského domova, připomínka tradic našeho kraje

c) SPORTOVNÍ AKCE A AKTIVITY:

- SPOLEČNÉ TURISTICKÉ VYCHÁZKY (Královec, Jelenovská, ...)
- SPORTOVNÍ SOUTĚŽE V LEHKÉ ATLETICE - pro děti z dětských domovů našeho regionu pořádá DD v Uherském Ostrohu (účast)
- TURNAJ V MALÉ KOPANÉ - pro děti z dětských domovů našeho regionu pořádá DD v Uherském Ostrohu (účast)
- PŘEBOR DĚTSKÝCH DOMOVŮ ZLÍNSKÉHO KRAJE v lyžování a lopatění – pro děti z dětských domovů našeho regionu pořádá DD ve Vizovicích (účast)
- TURNAJ V KUŽELKÁCH - pro děti z dětských domovů našeho regionu pořádá DD v Bojkovicích (účast)
- VODÁCKÝ VÍKEND - akce pro děti našeho dětského domova
- PUTOVNÍ TÁBOR - akce pro děti našeho dětského domova
- PUTOVÁNÍ KRAJEM - turistický projekt pro děti našeho dětského domova

d) KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKTIVITY:

- Připomínka výročí smrti J. Valčíka (účastník atentátu na říšského protektora R. Heydricha v době 2. světové války) + pietní akt u památníku zavražděných členů rodiny Valčíkových ve Smolině (účast)
- ROZSVĚCOVÁNÍ VÁNOČNÍHO STROMU ve Smolině - akce pro děti z našeho dětského domova a veřejnost (ve spolupráci s místním osadním výborem)

e) OSTATNÍ AKCE A AKTIVITY:

- Zapojení se do programu ZDRAVÁ PĚTKA.
- LETNÍ DĚTSKÉ TÁBORY v době prázdnin (účast)
- DOPRAVNÍ SOUTĚŽ - pro děti z dětských domovů našeho regionu pořádá DD ve Val. Meziříčí (účast)
- DEN DĚTÍ (akce osadního výboru ve Smolině pro děti)
- TURNAJ ve hře ČLOVĚČE, NEZLOB SE - akce našeho dětského domova pro děti z ostatních dětských domovů v regionu
- HOŘÍ! pro děti z dětských domovů našeho regionu pořádá DD ve Zlíně (účast)

f) RŮZNÉ

V rámci našich aktivit blízkých přírodě budeme využívat možností (velká zahrada, blízkost volné přírody) a věnovat se i v tomto školním roce:

- pěstování, sběru a sušení bylinek, ze kterých připravujeme např. pampeliškový med, bezový sirup, čajové směsi, ...
- práci na zahradě: vyvýšený záhon, kompost, kompostér, sázení různých plodin, ...
- sušení sena pro lesní zvěř a v zimě budeme pečovat o náš krmelec

V rámci sportovních činností budeme v areálu zařízení využívat:

- hřiště
- nadkrytý bazén
- dětské herní prvky
- ruské kuželky
- altán

B: Efektivní primární prevence

(jedná se o kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod).

- SPECIALIZOVANÉ TRÉNINKY DOSPĚLOSTI (pořádá Spolu dětem z. s.)

- NÁVŠTĚVY MULTISENZORICKÉHO PROSTŘEDÍ - snoezelen (realizuje RC Kaštánek Valašské Klobouky)
- AMERIKÁNKA - společná návštěva filmu s následným rozborem
- ZPROSTŘEDKOVÁNÍ KONTAKTŮ A KONZULTACÍ S ODBORNÍKY
- SCHRÁNKA DŮVĚRY v našem zařízení

C: Specifická primární prevence

(aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování dětí)

- TEAMBUILDINGOVÉ ODPOLEDNE II (program MADIO z. s.)
- POLICIE POMÁHÁ A CHRÁNÍ (interaktivní beseda s příslušníky Policie ČR)

Všechny vzniklé problémy budeme i nadále řešit osvědčenými metodami a postupy, tzn. v úzké spolupráci se všemi pedagogickými pracovníky, školním psychologem a vedením zařízení v souladu s aktuálním psychickým stavem dětí, jejich schopnostmi i možnostmi při dodržování pravidel, která vyplývají z Vnitřního řádu našeho zařízení. V opodstatněných situacích a stavech budeme využívat spolupráci s POLICIÍ České republiky, odbornými lékaři a nemocnicemi, psychology, psychiatry a specializovanými zařízeními či organizacemi (Krizová pomoc Dětské centrum Zlín, poradenské centrum ZEBRA, nízkoprahové zařízení KAMPAK, ...). Při řešení problémů klademe důraz na klidný přístup, spolupráci s dítětem, naslouchání a rozbor krizové situace. V krajním případě může však dojít i k omezení dítěte v souladu s ustanovením zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školních zařízeních.

Závěr:

V tomto Plánu primární prevence chceme orientovat naše působení na to, aby se děti:

- Učily smysluplně a aktivně využívat svůj volný čas.
- Věnovaly se sebepoznávání.
- Učily se zvládat svoje emoce.
- Uměly se vyrovnat s problémy způsobem odpovídajícím jejich věku.

Důležitou součástí naší práce i nadále bude také příprava na jejich další samostatný život.

Při všech aktivitách našeho preventivního programu povedeme děti k tomu, aby si nenásilnou formou upevňovaly:

- respekt k odlišným zájmům, názorům a k odlišnému způsobu chování
- znalosti a uplatnění vhodných a nenásilných způsobů řešení neshod
- znalosti vhodných způsobů chování a komunikace v různých životních situacích
- schopnost a dovednost spolupracovat ve skupině, přijetí zodpovědnosti za společné úkoly
- chápání významu harmonických mezilidských vztahů

Spolupráce s odborníky, orgány státní správy a samosprávy:

SPC Zlín Duha

SPC Zlín Středová

Policie ČR a Městská policie

Pediatři

Odborní lékaři a nemocnice

Okresní metodik prevence

Městský úřad Val. Klobouky

Krajský úřad Zlínského kraje

KHS Zlín

Osadní výbor místní části Smolina

Plavecký bazén Brumov

Muzeum Brumov-Bylnice

Nadace Jana Pivečky Slavičín

Krizová pomoc DC Zlín

ZŠ Valašské Klobouky

KD Klobučan

MŠ Valašské Klobouky

Rodinné centrum Kaštánek Valašské Klobouky

Valašskokloboucká poliklinika

AUXILIUM o. p. s. Vsetín

DÚ a DDÚ Brno

Domov Jitka o. p. s. Vsetín

SOU Valašské Klobouky

KAMPAK Valašské Klobouky - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

ZEBRA Valašské Klobouky - poradenské zařízení

Ve Smolině 30. listopadu 2024

Vypracovala: Sáblíková Eva, vychovatelka DD ve Smolině